

Új hangversenytermet avattak Wroclawban

Szeptember 4-én a lengyelországi Wroclawban felavatták a Filharmónia új épületét, benne egy nagy befogadóképességű, modern akusztikájú hangversenyteremmel. A National Forum of Music elnevezésű közép-európai testvérintézmény megnyitó ünnepségére hivatalos volt Káel Csaba, a MüPa vezérigazgatója is.

! Ön éppen most érkezett haza Lengyelországból, ahol Wroclawban részt vett az ottani MüPának, vagyis a Filharmónia új épületének megnyitó ünnepségén.

– A lengyelek jelenleg nagy hangverseny-építési lázban vannak. Korábban Katowiceben adtak át egy hangversenytermet, Wroclaw után pedig Gdansk és Szczecin következik. Mindez természetesen jobban érthető, ha meggondoljuk, hogy Lengyelország milyen jelentős zenei kultúrával rendelkezik, és hogy az ország sokkal inkább decentralizált, mint mondjuk Magyarország. Egyébként ezt igazolja az a körülmény is, hogy magában a fővárosban, Varsóban, még nem épült ilyen modern akusztikájú hangversenyterem.

! Milyen a wroclawi filharmónia új hangversenyterme a MüPával való összevetésben, amelyre egyébként a honlapjukon is hivatkoznak?

– Ennek a hangversenyteremnek az érdekessége számunkra, hogy az akusztikáját ugyanaz a Tateo Nakajima nevű japán akusztikus készítette, aki az azóta átalakult Artec műhely tagjaként Russell Johnsonnak, a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem akusztikusának volt a munkatársa a MüPa építésekor, és ez az első önálló munkája.

A terem formája és akusztikai megoldásai azonban már eltéréseket mutatnak, ami jelzi, hogy az eltelt 10 év lényeges újításokat hozott.

! Melyek ezek az újítások?

– A canopy, vagyis a hangvető végigmegegy a termen, tehát a plafon teljes egészére fel van szerelve. Ez egyrészt akusztikailag is érdekes lehetőséget kínál, másrészt olyan praktikus szempontot valósít meg, amelynek révén a harmadik emeleti erkélyt a hangvető leengedésével le lehet zárni. Ez azért lényeges, mert vannak olyan méretű produkciók, amelyek számára kimondottan előnyös a szabályozható, vagy a kisebb belmagasságú terem. Elsősorban a kamarazenei, a historikus vagy a kortárs zenei hangversenyekre gondolok.

! Mi változott a terem formai kiképzésében? Megtartották a cipősdoboz arányokat?

– Valójában ők is a shoe-boxból indultak ki, de az arányokat jobban megváltoztatták. Nem annyira hosszú a terem, hanem szélesebb. Ugyanakkor az első emelet szintje nagyobb kapacitású, aminek következtében a földszint utolsó sorai közelebb esnek a színpadhoz. Ugyanígy a kötetlenebb elrendezésű kórusülések is közelebb vannak a színpadhoz.

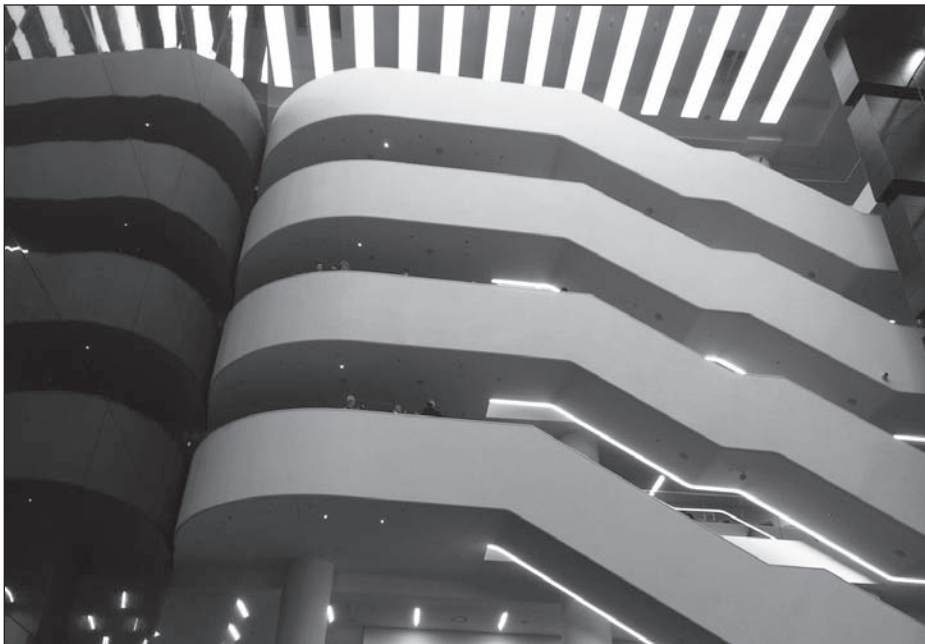
! Kívülről milyen az épület?

– Tekintve, hogy a Filharmónia az óváros központjában található, a tervezők olyan külső kialakításra törekedtek, ami a modernista irányzat ellenére harmonizál a városképet meghatározó építészeti hagyományokkal, ugyanakkor absztrakt módon hangszerek képzetét is felidézi. Északi város lévén

Wrocławra jellemző a téglapítkezés, valamint a magas háztetők, ezért mind színben, mind formai megoldások tekintetében igyekeztek hangsúlyozni ezt a tradíciót. Az épület előtt nagy tér helyezkedik el, ami lényegében összeköti azt a történelmi belvárossal. Ez alatt a tér alatt komoly parkolórendszer kapott helyet, ami az épülettel is kapcsolatban áll, de a térről is megközelíthető.

! Milyen az épület belső elrendezése?

– Van három kamaraterem, amely mozgatható paravánok segítségével az igényeknek megfelelően alakítható. Emellett a hangzó kamrákon is bővített kicsit Nakajima. Érdekesség, hogy a kamaratermek építészeti stílusukban meglehetősen különböznek a hangversenyteremtől.

! Kik fogják megtölteni ezeket a termeket?

– Wrocław Lengyelország harmadik legnagyobb városa. A lélekszám 600 000 fő körül van, ami az agglomerációval együtt kb 1 000 000 embert tesz ki. Az ottani szakemberek azt mondják, hogy ha a kamaratermek és a hangversenyterem teljes kapacitással működik, akkor mintegy 3000 eladott jeggyel lehet számolni, ami a mi befogadóképességünk ismeretében számomra kicsit irreálisnak tűnik. Tapasztalatom szerint ez a szám nagyjából egy kétmillió város igényeit tudja kielégíteni. Ráadásul Katowice is viszonylag közel van. Lengyelország azonban egy csaknem negyvenmillió nagy nemzet, amelyik a saját nemzeti zenéjére, sőt a kortárs zenére is nagy hangsúlyt fektet.

! Milyen rezidens együtteseknek ad otthont az épület?

– Két saját együttesük van. Az 1945-ben alapított szimfonikus zenekar, énekkarral, fiúkorussal, kamarazenekarral. Emellett van egy barokk együttes is, valamint többféle kamarazenei összeállítás. A nyitóhangverseny első felében a barokk együttes lépett fel, a szünet után pedig a szimfonikus zenekar. A hangverseny egyébként a Kunst der Fuge hangjaival kezdődött, és az egyes hangszereket nagyon szellemesen a tér különböző pontján helyezték el, ami alkalmas volt az akusztikai lehetőségek kiaknázására. A második részben pedig Karol Szymanowski Symphonie concertante című IV. szimfóniája hangzott el, Piotr Anderszewski közreműködésével. Ezáltal volt egy nagyon szép íve a hangversenynek, épp azzal a céllal, hogy bemutassák a terem sokoldalú akusztikáját.

! Terveznek-e valamilyen együttműködést a jövőben a wrocławai hangversenyteremmel?

– Erről még korai lenne beszélni, hiszen egyelőre még az új hangversenyterem orgonája sem készült el. Ez egyébként a MüPa esetében is így volt. Mindenesetre az Európai Hangversenyterem Szövetségén, az ECHON keresztül, amelynek nyilván az új wrocławai koncertterem is hamarosan tagja lesz, nem zárható ki a későbbi együttműködés.

Kaizinger Rita

Az új koncertteremről további információk találhatóak a www.nfm.wroclaw.pl honlapon!